

Заява ФПУ. 20 лютого – День соціальної справедливості

Забезпечення соціальної справедливості – доленосне завдання незалежної України

Соціальна справедливість – загальновизнана цінність сучасного демократичного суспільства, що закріплена в документах світової спільноти. та є запорукою стабільності і благополуччя для широких верств. Соціальний розвиток і соціальна справедливість необхідні для забезпечення та підтримання миру і безпеки всередині країн, а також у відносинах між ними, і не можуть бути досягнуті в умовах відсутності поваги до всіх прав людини та основних свобод.

За рішенням 62-ї сесії Генеральної Асамблеї ООН 20 лютого проголошено Всесвітнім днем соціальної справедливості, починаючи з 2009 року.

В Україні 20 лютого десятий рік поспіль відзначається День соціальної справедливості, запроваджений за ініціативою ФПУ Указом Президента в 2011 році. Відзначення цієї дати на державному рівні підтверджує прихильність України до загальновизнаних у світі принципів соціальної справедливості та активного впровадження в життя політики і стратегій, спрямованих на її забезпечення, має сприяти подальшому нарощуванню зусиль задля подолання бідності, забезпечення повної зайнятості, гідної роботи, рівноправності чоловіків і жінок, соціального добробуту і соціальної справедливості для всіх.

Конституцією України визначено, що Україна є соціальною і правовою державою. На сьогодні українським законодавством вибудована чітка система соціального захисту. Вона базується на ратифікованих Європейській соціальній хартії (переглянутій), конвенціях Міжнародної організації праці, підписаному у 2016 році Європейському кодексі соціального забезпечення, низці законів України. Впровадження в Україні європейських стандартів життя та вихід України на провідні позиції у світі задекларовано у стратегічних документах країни – Цілях сталого розвитку в Україні та Угоді про асоціацію між Україною та ЄС.

Однак, головною проблемою є невиконання владою взятих на себе зобов'язань. Як наслідок, стан вирішення соціальних проблем в Україні вже протягом тривалого періоду є незадовільним, а соціальна несправедливість лише зростає. Поглиблюється розрив майже за всіма соціально-економічними показниками між Україною та країнами Європейської спільноти.

Найбільш кричуще соціальна несправедливість проявляється у значній диференціації доходів населення та високому рівні бідності.

Так, українська зарплата досі залишається найнижчою серед країн ЄС, а оплата праці в більшості галузей бюджетної сфери України є нижчою за середню заробітну плату по економіці. Продовжує зростати заборгованість з виплати заробітної плати, яка вже перевищила 3 млрд грн. Вкрай низький рівень пенсійного забезпечення – мінімальний розмір пенсії у 2 рази нижчий за фактичний розмір прожиткового мінімуму. При цьому, керівники окремих підприємств державної, комунальної форми власності, члени наглядових рад отримують мільйонні заробітні плати.

Внаслідок значного розриву у рівнях оплати праці в Україні і в країнах Європи, постійного зростання заборгованості з виплати заробітної плати, відсутності робочих місць з гідними умовами праці прогресує міграція найбільш активної частини населення за кордон.

Нова влада заявила, що в основу своєї роботи закладатиме людиноцентричний підхід, визначивши метою своєї діяльності розбудову заможної держави з економікою, зорієнтованою на потреби кожного громадянина. Це задекларовано і в передвиборчій програмі Президента України, і в Програмі діяльності Кабінету Міністрів України. Однак, конкретних завдань та шляхів їх реалізації не передбачено. Натомість, Уряд та Парламент продовжують стимулювати прояви чергової несправедливості, виступаючи із законодавчими ініціативами щодо «лібералізації» трудових відносин.

Беззаперечно до збільшення несправедливості в суспільстві призведуть «новації», запропоновані владою в законопроектах «Про працю» (реєстр. № 2708), «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо окремих питань діяльності професійних спілок)» (реєстр. № 2681), «Про внесення змін до Кодексу законів про працю України щодо додаткових підстав для звільнення» (реєстр. № 2584).

Також, останнім часом приймаються рішення, які руйнують діючу систему соціального страхування, лунають пропозиції, спрямовані на послаблення соціального захисту та перекладання його здійснення безпосередньо на громадян.

З метою реалізації владних намірів відбувається позбавлення прав і гарантій діяльності профспілок, як нібито рудименту індустріальної економіки.

Такі дії влади збурюють суспільство та викликають зростання соціальної напруги. Адже, обираючи нову владу, громадяни України щиро сподівались на масштабні позитивні зміни: стрімкий розвиток економіки, створення нових робочих місць з гідною заробітною платою і належними умовами праці, скорочення необґрунтованої нерівності в оплаті праці, відкриття трудової перспективи для молоді у своїй країні. Ветерани праці очікували покращення матеріального забезпечення у старості за свій багаторічний трудовий стаж.

На жаль, очікування людей не справджуються – продовжує зростати несправедливість, яка породжує серед людей тривогу, страх, роздратування, ненависть та агресію. В таких умовах неможливо будувати суверенну і незалежну, демократичну, соціальну, правову державу.

Виходячи з переконання, що соціальна справедливість є запорукою збереження громадянського миру та соціальної злагоди, ФПУ звертається до Президента України, Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України із закликом забезпечити конструктивний соціальний діалог із профспілками та дотримуватися принципу соціальної справедливості при прийнятті рішень, що визначають рівень і якість життя громадян, соціальної стабільності в державі!

Федерація профспілок України